

کلیات

در میان بلایای طبیعی، سیل و طوفان بیشترین تلفات و خسارات را به جوامع بشری وارد آورده‌اند. حدود ۷۰٪ اعتبارات سالانه طرح کاهش اثرات بلایای طبیعی در سال‌های گذشته در ایران صرف جبران و بازسازی خسارات ناشی از سیل شده است. همچنین تخریب محیط زیست و منابع طبیعی موجب رشد ۲۵۰ درصدی خسارات ناشی از سیل در کشور در پنج دهه گذشته گردیده است. یکی از دلایل اصلی گستردگی این خسارات در ایران این است که سیلاب فاقد مدیریت منسجم و متولی مشخص است. این در حالی است که مدیریت سیلاب، ماهیت بین رشته‌ای دارد. از سوی دیگر، سیاست دانشگاه خوارزمی، ایجاد رشته‌های تحصیلی و مراکز پژوهشی بین رشته‌ای است. همچنین دانشکده‌ها، گروه‌ها، رشته‌ها و ظرفیت‌های پژوهشی و آموزشی کم‌نظیری در دانشگاه خوارزمی در ارتباط با مدیریت سیلاب وجود دارند. این شرایط، امکان تأسیس مرکزی پژوهشی در زمینه مدیریت سیلاب را در این دانشگاه فراهم نموده است. از این رو «مرکز پژوهشی مدیریت سیلاب» که از این پس در این اساسنامه «مرکز» نامیده می‌شود، در راستای رفع بخشی از نیازهای علمی و پژوهشی کشور، در دانشگاه خوارزمی با محوریت دانشکده علوم جغرافیایی تأسیس می‌شود. این مرکز وابسته به دانشگاه خوارزمی بوده و در چارچوب این اساسنامه اداره می‌شود.

ماده ۱- تعاریف

۱-۱- سیلاب: هرگاه مقدار آب بیش از ظرفیت عبور جریان بطور طبیعی در آبراهه خود باشد، آب از آبراهه یا مسیر جریان بالآمده که در این صورت سیل جاری می‌گردد. به عبارتی دیگر، سیلاب عبارت است از تراز یا جریان زیاد (غیر عادی) آب در سطح زمین، در داخل رودخانه، در سیل‌راه، در دریاچه یا در منطقه ساحل که منجر به اثرگذاری قابل توجه شود.

۱-۲- مدیریت سیلاب: مدیریت سیلاب به مجموعه فرایندهای یکپارچه پیش‌بینی و پیشگیری سیلاب، آمادگی مواجهه با سیلاب، مقابله با سیلاب و بازسازی پس از سیلاب اطلاق می‌شود.

ماده ۲- هدف تأسیس مرکز

- ۱-۲- تقویت بنیه علمی کشور در زمینه مدیریت سیلاب،
- ۲-۲- تشویق اعضای هیأت علمی دانشکده به انجام طرح پژوهشی برون‌دانشگاهی،
- ۳-۲- فراهم نمودن زمینه همکاری‌های بین رشته‌ای در دانشگاه خوارزمی،
- ۴-۲- ارتقاء کمی و کیفی پژوهش در دانشکده علوم جغرافیایی و دانشگاه خوارزمی،
- ۵-۲- ایجاد ارتباط قانونمند با مراکز تحقیقاتی برون‌دانشگاهی (ملی و بین‌المللی)،
- ۶-۲- ایجاد بانک اطلاعاتی تخصصی مدیریت سیلاب کشور،

- ۲-۷- بومی سازی مبانی دانشی، بینشی و روشی پژوهش و برنامه ریزی مدیریت سیلاب کشور،
 ۲-۸- شناخت پهنه های سیل گیر و سیل خیز کشور،
 ۲-۹- درآمدزایی از محل پژوهش های بنیادی و کاربردی در حوزه مدیریت سیلاب کشور.

۳-وظایف مرکز

- ۳-۱- انجام پژوهش های بنیادی، کاربردی و توسعه ای در راستای ارتقای مدیریت و کاهش مخاطره سیلاب،
 ۳-۲- انجام خدکات مشاوره علمی و تحقیقاتی در زمینه مدیریت سیلاب،
 ۳-۳- طراحی و راه اندازی دوره های دکتری تخصصی مدیریت سیلاب پژوهش محور،
 ۳-۴- پذیرش درخواست های فرصت های مطالعاتی اعضای هیأت علمی و دانشجویان،
 ۳-۵- برگزاری همایش ها و کارگاه های تخصصی،
 ۳-۶- تولید، چاپ و انتشار منابع تخصصی مدیریت سیلاب،
 ۳-۷- ارتباط و همکاری تخصصی با مراکز تحقیقاتی برون دانشگاهی (ملی و بین المللی)،
 ۳-۸- ارتباط و همکاری تخصصی با سازمان های مدیریت سیلاب (ملی و بین المللی)،
 ۳-۹- ایجاد بانک اطلاعاتی تخصصی مدیریت سیلاب کشور،
 ۳-۱۰- بومی سازی مبانی دانشی، بینشی و روشی پژوهش و برنامه ریزی مدیریت سیلاب کشور.

۴-ارکان مرکز

- ۴-۱- هیأت امنای مرکز
 ۴-۲- شورای سیاستگذاری
 ۴-۳- رئیس مرکز
 ۴-۴- شورای مرکز
 ۴-۵- معاون پژوهشی
 ۴-۶- معاون اجرایی
 ۴-۷- گروه های پژوهشی

۴-۱-هیأت امنای مرکز

هیأت امنای مرکز همان هیأت امنای دانشگاه است. هر گونه تغییر در این اساسنامه پس از تصویب در شورای مرکز و شورای سیاستگذاری مرکز و شورای دانشگاه، در هیأت امناء دانشگاه نیز مطرح و به تصویب می رسد.

تبصره: رئیس مرکز در جلسات هیأت امنای دانشگاه که دستور جلسه آن مربوط به مرکز باشد شرکت می‌نماید.

۴-۲- شورای سیاستگذاری مرکز

الف- اعضای شورای سیاستگذاری مرکز

- ۱- رئیس دانشگاه (رئیس)
- ۲- معاون پژوهشی دانشگاه (دبیر)
- ۳- معاون مالی و اداری دانشگاه
- ۴- رئیس مرکز
- ۵- رئیس دانشکده علوم جغرافیایی
- ۶- رئیس دانشکده علوم زمین
- ۷- رئیس دانشکده فنی و مهندسی
- ۸- رئیس دانشکده هنر و معماری
- ۹- رئیس دانشکده مدیریت
- ۱۰- رئیس دانشکده حقوق و علوم سیاسی
- ۱۱- رئیس دانشکده علوم انسانی و اجتماعی
- ۱۲- رئیس دانشکده اقتصاد
- ۱۳- رئیس قطب علمی تحلیل فضایی مخاطرات محیطی

ب- وظایف شورای سیاستگذاری مرکز

- ۱- بررسی و تصویب برنامه راهبردی بلندمدت و میان مدت مرکز
- ۲- بررسی و تصویب بودجه سالانه مرکز
- ۳- بررسی و تصویب برنامه اجرایی یکساله مرکز

۴-۳- رئیس مرکز

الف- نحوه انتخاب رئیس مرکز

رئیس مرکز با حداکثر آرای اعضای شورای مرکز (نصف باضافه ۱) و از بین اعضای هیأت علمی دانشکده علوم جغرافیایی به مدت دو سال انتخاب شده و حکم وی از سوی رئیس محترم دانشگاه صادر می‌شود.
تبصره ۱: شرکت دوسوم اعضای شورای مرکز در جلسه انتخاب رئیس مرکز ضروری است.
تبصره ۲: تمدید حکم رئیس مرکز با حداکثر آرای اعضای شورای مرکز قابل انجام است.

اردیبهشت ۱۳۹۶	<p style="text-align: center;">اساسنامه «مرکز پژوهشی مدیریت سیلاب»</p>	 <p style="text-align: center;">دانشگاه تهران دانشکده علوم جغرافیایی</p>
---------------	---	---

ب-وظایف رئیس مرکز

- ۱- اداره و هدایت مرکز برای انجام هرچه بهتر امور مربوط در چارچوب این اساسنامه و ضوابط موجود،
- ۲- معرفی و انتصاب مدیران گروه‌های پژوهشی تابعه،
- ۳- امضای قراردادها و اسناد مالی و اداری مرکز و گروه‌های پژوهشی تابعه در چارچوب ضوابط و مقررات موجود،
- ۴- تهیه برنامه راهبردی بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت مرکز،
- ۵- تهیه بودجه سالانه مرکز،
- ۶- نظارت بر حسن انجام طرح‌های تحقیقاتی مرکز و بررسی گزارش‌های گروه‌های پژوهشی تابعه،
- ۷- هماهنگی سازمانی بین گروه‌های پژوهشی تابعه و نظارت بر حسن انجام وظایف آن‌ها،
- ۸- تهیه و پیشنهاد طرح تشکیلاتی و آیین‌نامه‌های داخلی مرکز جهت ارائه به مراجع قانونی ذیربط.

۴-۴- شورای مرکز

الف-اعضای شورای مرکز

- ۱- رئیس مرکز (رئیس شورا)
  - ۲- معاون پژوهشی مرکز (دبیر شورا)
  - ۳- معاون اجرایی مرکز
  - ۴- مدیران گروه‌های مطالعاتی تابعه مرکز
  - ۵- رئیس دانشکده علوم جغرافیایی
  - ۶- معاون پژوهشی دانشکده علوم جغرافیایی
  - ۷- رئیس قطب تحلیل فضایی مخاطرات محیطی
  - ۸- سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه در حوزه تخصصی مدیریت سیلاب
- تبصره: سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه در حوزه تخصصی مدیریت سیلاب، با پیشنهاد معاون پژوهشی دانشگاه و با حکم رئیس دانشگاه به مدت دو سال منصوب می‌شوند.

ب-وظایف شورای مرکز

- ۱- تصویب طرح‌های پژوهشی گروه‌های پژوهشی
- ۲- بررسی و تصویب برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت مرکز
- ۳- بررسی و تصویب برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت گروه‌های پژوهشی
- ۴- بررسی و تصویب طرح تشکیلاتی و آیین‌نامه‌های داخلی پیشنهادی مرکز

۴-۵- گروه‌های پژوهشی مرکز

الف- عناوین گروه‌های پژوهشی

- ۱- گروه مطالعات پیش‌بینی و پیشگیری سیلاب
- ۲- گروه مطالعات آمادگی مواجهه با سیلاب
- ۳- گروه مطالعات مقابله با سیلاب
- ۴- گروه مطالعات بازسازی پس از سیلاب

ب- مدیر گروه‌های پژوهشی

هر گروه پژوهشی دارای یک مدیر است که به پیشنهاد رئیس مرکز از بین اعضای گروه پژوهشی یا اعضای هیأت علمی دانشگاه خوارزمی و تصویب شورای پژوهش مرکز تعیین و با حکم رئیس دانشگاه منصوب می‌شود. وظایف مدیر گروه‌های پژوهشی عبارت است از:

- ۱- اداره و هدایت گروه پژوهشی برای انجام هرچه بهتر امور مربوط در چارچوب این اساسنامه و ضوابط موجود،
- ۲- تهیه برنامه راهبردی میان‌مدت گروه،
- ۳- تهیه بودجه سالانه گروه،
- ۴- نظارت بر حسن انجام طرح‌های تحقیقاتی گروه و بررسی گزارش‌های گروه تابعه.

ج- اعضای گروه‌های پژوهشی

هر گروه پژوهشی دارای حداقل دو و حداکثر چهار عضو همکار است.

- تبصره ۱: اعضای گروه‌های پژوهشی مرکز باید حداقل از مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد با تخصص مدیریت سیلاب یا علوم مرتبط برخوردار باشند،
- تبصره ۲: اعضای گروه‌های پژوهشی می‌توانند با همکاری پاره‌وقت اعضای هیأت علمی دانشگاه خوارزمی یا سایر دانشگاه‌های معتبر کشور و خارج کشور تأمین شوند،
- تبصره ۳: اعضای گروه‌های پژوهشی مرکز می‌توانند با جذب عضو هیأت علمی پژوهشی تمام‌وقت پس از طی مراحل قانونی مربوط تأمین شوند،
- تبصره ۴: اعضای هیأت علمی مرکز با پیشنهاد رئیس مرکز و تصویب شورای مرکز تعیین و با حکم رئیس دانشگاه منصوب می‌شوند.

د- وظایف گروه‌های پژوهشی

- ۱- مطالعه و شناسایی مسائل و نیازهای تحقیقاتی گروه پژوهشی،

۲- تدوین پیشنهادهای تحقیقاتی،

۳- انجام طرح‌های تحقیقاتی مرتبط،

۴- تدوین برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت گروه‌های پژوهشی،

۵- تولید و تهیه منابع علمی و اطلاعاتی مرتبط.

۵- جایگاه سازمانی (اداری) مرکز

۵-۱- مرکز زیر نظر معاون پژوهش و فناوری دانشگاه اداره می‌شود.

۵-۲- انحلال مرکز با شورای سیاستگذاری مرکز، هیأت امنای دانشگاه و شورای گسترش آموزش عالی امکانپذیر می‌باشد. در صورت انحلال مرکز، تمامی اموال و دارایی‌های منقول و غیر منقول آن متعلق به دانشگاه خوارزمی است،

۵-۳- از هر گونه درآمد مرکز، هزینه بالاسری بر اساس ضوابط مربوط، به دانشگاه تعلق می‌گیرد.

تبصره: کمک‌ها و هدایای اشخاص حقوقی و حقیقی به دانشگاه مشمول هزینه بالاسری نمی‌شوند.

۶- منابع مالی مرکز

۶-۱- مرکز تا دو سال با حمایت مالی دانشگاه اداره می‌شود و پس از آن خودگردان است،

۶-۲- حمایت مالی دانشگاه از مرکز، با رعایت تشریفات قانونی از محل منابع عمومی انجام می‌پذیرد،

۶-۳- عمده‌ترین منابع درآمدی مرکز عبارتند از:

- درآمد حاصل از خدمات ارائه شده به مؤسسات و سازمان‌ها،

- درآمدهای حاصل از انجام طرح‌های پژوهشی، آموزشی، مشاوره‌ای و خدماتی،

- کمک‌های نقدی و غیر نقدی اشخاص حقوقی و حقیقی،

- درآمدهای حاصل از برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی.

تبصره: هزینه‌های پرسنلی و غیر پرسنلی مرکز از محل درآمدهای مرکز قابل پرداخت است.

۷- مقررات استخدامی مرکز

در موارد استخدام اعضای هیأت علمی پژوهشی در مرکز، اعضای هیأت علمی مرکز از نظر مقررات استخدامی و نحوه انتخاب و گزینش (علمی و عمومی) و ارتقاء تابع مقررات مورد عمل مؤسسات پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری هستند.

اردیبهشت ۱۳۹۶	اساسنامه «مرکز پژوهشی مدیریت سیلاب»	 دانشکده علوم جغرافیایی دانشگاه تهران
---------------	-------------------------------------	--

۸- محل فعالیت مرکز

محل اصلی فعالیت مرکز در شهر تهران است، اما در صورت نیاز می‌تواند در سایر نقاط کشور نیز با رعایت قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران شعبه داشته باشد.

۹- تصویب اساسنامه

این اساسنامه در ۱۰ (ده) ماده و ..... تبصره در تاریخ ..... به تصویب هیأت امنای دانشگاه خوارزمی و در تاریخ ..... به تصویب شورای گسترش آموزش عالی رسیده است.